

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 51

SEPP, HENDRIK

Inventaranimistu

[1925?]-1943

Sissejuhatus

Sepp, Hendrik (23. märts 1888-5. sept. 1943), ajaloolane, Tartu Ülikooli professor, akadeemik

Hendrik Sepp sündis Pärnumaal Saarde kihelkonnas Pati vallas Ristikülas Kolmarakse talu peremehe Kaspar Sepa pojana. Saanud alghariduse kohalikus külakoolis, jätkas ta 1908. aastani õpinguid Pärnu Poeglaste Gümnaasiumis. 1913. a lõpetas ta Tartu ülikooli ajalookandidaadi kraadiga. Edasi töötas Hendrik Sepp ajakirjanikuna ja gümnaasiumiõpetajana Nikolajevskis ja Tallinnas. 1919. a sai temast Tartu ülikooli stipendiaat Eesti ning Põhjamaade ajaloo alal ja ta hakkas lugema loenguid ajaloolastele ning majandusteadlastele.

H. Sepp oli 1922. a ilmuma hakanud *Ajaloolise Ajakirja* toimetuse liige ning avaldas ajakirjas ka ise rohkesti artikleid ja retsensioone. 1925. a ilmumist alustanud koguteosele *Eesti. Maateadusline, majandusline ja ajalooline kirjeldus* kirjutas ta terve rea maakondade ajaloolisi ülevaateid. 1930. a ilmus trükkis H. Sepa doktoritöö *Narva püramine ja lahing a 1700*, mis tõi autorile tunnustuse Eesti sõjaajaloo uurijana. 1931. a omandas ta *dr phil* teadusliku kraadi ja ta valiti Eesti ja Põhjamaade ajaloo dotsendiks. H. Sepp oli mitmeköitelise *Eesti rahva ajaloo* (Tartu, 1933-1937) üks toimetajaid ja autoreid. Tähelepanuväärseid saavutusi oli H. Sepal ka Eesti majandusajaloo uurimisel. Ta oli teose *Eesti majandusajalugu. I* (Tartu, 1937) peatoimetaja ning üks autoreid. H. Sepalt ilmus rohkesti erialaseid uurimusi nii kodu- kui ka välismaa ajakirjanduses.

1938. a nimetati H. Sepp Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks humanitaarteaduste sektsioonis. Samal aastal sai ta Eesti ja Põhjamaade ajaloo adjunktprofessoriks, 1942. a erakorraliseks professoriks. H. Sepp suri 5. sept. 1943. a oma venna kodus Mõisaküla lähedal, ta maeti Saarde kalmistule.

1941. a suvel hävis sõjatules H. Sepa Tiigi t. korteris ta vara, sealhulgas väärtuslik raamatukogu ja käsikirjad. Väheene järelejäänud käsikirjadest ja paari järgmise aasta töömaterjalid, samuti mõned neljakümnendate aastate tegevust puudutavad dokumendid anti 1945. a märtsis üle ülikooli raamatukogule. 1971. a töötati käsikirjapärand läbi ja moodustati H. Sepa fond (nr. 51), mis praegu sisaldab 117 säilikut.

2007. a andis Maret Parasson Bronxist (USA) täiendavalt üle H. Sepa materjale (tulme 2007:2).

Kirjandus:

1. Eesti biograafilise leksikoni täiendusköide. Tln., 1940. Lk. 301-302
2. Pillak, P. ja Helme, R. Hendrik Sepp 100/Looming, 1988, 5, 712-713.

Sisukord

I	H. Sepa elu ja tegevus	1
II	H. Sepa loengud Tartu ülikoolis	1
III	H. Sepa uurimuste käsikirjad	
	1. <i>Eesti ja naabermaade ajalugu</i>	1
	2. <i>Eesti põllumajanduse ajalugu</i>	3
	3. <i>Eesti metsadest</i>	5
	4. <i>Eesti majanduselu ja linnad</i>	5
	5. <i>Käsitlused Eesti maakondade ja üksikute maakohtade kohta</i>	6
	6. <i>Eesti rahvas ja rahva tavad</i>	7
	7. <i>Retsensioonide ja artiklite käsikirjad</i>	9
	8. <i>Tartu ülikooli ajaloost</i>	10
	9. <i>Märkmed, katkendid käsikirjadest</i>	10
IV	Väljakirjutused arhiivide materjalidest	11
V	Teiste isikute materjalid	12
VI	Hiljem juurde tulnud materjalid	13

I Hendrik Sepa elu ja tegevus

- 1 Tõendid, volitused, arved jt H. Sepa dokumendid.
3. juuni 1941-23. aug. 1943
14 l.
- 2 Autobiograafia, aruanded, teated jt H. Sepa tegevusega Tartu ülikoolis seotud materjalid.
10. juuli 1940-2. juuni 1943
58 l.
- 3 1 kiri, 4 kaarti H. Sepale. Käsikirjas.
22. märts-21. det. 1942
6 l.

II Hendrik Sepa loengud Tartu ülikoolis

- 3a Sepp, H.
Üldine majandusajalugu. Loengud Tartu ülikoolis. Rotaatorpaljundus. (Tartu. A. Aasa Koduülikool).
1935-1936
39 l.
- 3b Sepp, H.
Eesti majandusajalugu seoses naabermaadega. Loengud Tartu ülikoolis. Rotaatorpaljundus. (Tartu. A. Aasa Koduülikool).
1935-1936
74 l.

III Hendrik Sepa uurimuste käsikirjad

1. Eesti ja naabermaade ajalugu

- 4 Sepp, Hendrik
Narva piiramine ja lahing a. 1700. Doktoritöö. Tln., 1930. Masinakirjas.
1930
208 l.
- 5 Sepp, Hendrik
Peipsitagune muinasajal. Masinakirjas.
12 l.

Säiliku nr.	Kirje
6	Sepp, Hendrik [Peipsi järve tähtsus Eesti ala kaitse seisukohast.] Käsi- ja masinakirjas. 9 l.
7	Sepp, Hendrik [Virumaa ajaloost.] Masinakirjas. 3 l.
8	Sepp, Hendrik [Võrumaa ajaloost.] Käsi- ja masinakirjas. 15 l.
9	Soome asustus ja Karjala küsimus läbi sajandite. Käsi- ja masinakirjas. 15 l.
10	Sepp, Hendrik [Stephan Bathory ja Gustav Adolfi Pihkva vastased operatsioonid.] Käsi- ja masinakirjas. [1937] 60 l.
11	Sepp, Hendrik [Rahvusvaheline heitlus Ida-Baltikumi ruumis 16. saj. II poolel ja 17. saj.] Käsi- ja masinakirjas. 34 l.
12	Sepp, Hendrik Gustav Adolfi aegsed operatsioonid Ingeri-Pihkva ja Novgorodi alal. G. Adolfi taotlused puhverriigi loomiseks Pihkva ja Novgorodi alal. Käsi- ja masinakirjas. 34 l.
13	Sepp, Hendrik [Vene-Rootsi-Poola sõjategevus 16. saj. ja 17. saj. algul.] Katkendid käsikirjadest. 21 l.
14	Sepp, Hendrik [Eesti rüüstamine Põhja sõja ajal.] Käsikirjas. 10 l.
15	Sepp, Hendrik [Ingeri kaitse 17. saj. II poolel ja 18. saj. algul.] Käsikirjas. 21 l.
16	Sepp, Hendrik [Ingeri operatsioonid 1701-1703.] Käsikirjal. katkendid, märkmed. 645 l.

Säiliku nr.	Kirje
17	Sepp, Hendrik [Sõjalised operatsioonid Ingeris 1707-1708]. Masinakirjal. katkend. 14 l.
18	Sepp, Hendrik Ida-Karjala vabadusvõitlus 1918-1922. Käsi- ja masinakirjas. 11 l.
2. Eesti põllumajanduse ajalugu	
19	Sepp, Hendrik [Eesti põllumehe ja põllumajanduse ajalugu.] Käsi- ja masinakirjas. 71 l.
20	Sepp, Hendrik [Põllumajanduse arengust Eestis.] Käsi- ja masinakirjas. 7 l.
21	Sepp, Hendrik Töökulu rakendamine eesti põllumajanduses sunnismaisusliku korra juures. Masinakirjas. 7 l.
22	Sepp, Hendrik Eesti ala põllumajanduslikust tegevusest 18. saj. lõpul. Masinakirjas. 4 l.
23	Sepp, Hendrik [Karjakasvatus Liivimaal 18. saj.] Masinakirjas. 7 l.
24	Sepp, Hendrik [Põllumajanduse arengust Eesti- ja Liivimaal 18. ja 19. saj.] Käsikirjas. 124 l.
25	Sepp, Hendrik [Hobusekasvatusest Eestis 18. saj. lõpul ja 19. saj.] Masinakirjas. 5 l.
26	Sepp, Hendrik Karjamajandus 19. sajandi I poolel. Käsi- ja masinakirjas. 22 l.
27	Sepp, Hendrik [Põllumajanduse areng Tartumaal 19. saj.] Käsi- ja masinakirjas. 26 l.

Säiliku nr.	Kirje
28	Sepp, Hendrik [Uuendused Põhja-Eesti põllumajanduses 19. saj. keskel.] Käsikirjas. 9 l.
29	Sepp, Hendrik Teorendilt looma- ja raharendile üleminek Põhja-Eestis 1850-ndates aastates. Käsikirjas. 8 l.
30	Sepp, Hendrik Tööjõu küsimus Põhja-Eestis 1850-ndates aastates. Käsi- ja masinakirjas. 12 l.
31	Sepp, Hendrik Loomakasvatus Põhja-Eestis 1850-ndates aastates. Käsi- ja masinakirjas. 12 l.
32	Sepp, Hendrik Põhja-Eesti heinamaa rohkusest 19. saj. II poolel. Käsi- ja masinakirjas. 10 l.
33	Sepp, Hendrik [Majanduslikust arengust Eesti-, Liivi- ja Kuramaal 19. saj. II poolel.] Masinakirjas. 7 l.
34	Sepp, Hendrik [Lõuna-Eesti põllumajanduse arengu suund 1880-ndates aastates.] Käsi- ja masinakirjas. 93 l.
35	Sepp, Hendrik [Põllumaade küsimus Eestis 20. saj. algul.] Käsikirjas. 8 l.
36	Sepp, Hendrik [Soode ja rabade küsimus Eestis 20. saj. algul.] Käsikirjas. 9 l.
37	Sepp, Hendrik [Karjamaa küsimus Eestis 20. saj. algul.] Käsikirjas. 11 l.

Säiliku nr.	Kirje
-------------	-------

3. Eesti metsadest

- 38 Sepp, Hendrik
Mõnda meie metsast ja selle seosest meie majapidamisest minevikus.
Käsikirjas.
8 l.
- 39 Sepp, Hendrik
[Saarde metsad.] Masinakirjas.
11 l.
- 40 Sepp, Hendrik
Pärnumaa metsadest 20. saj. algusel. Käsi- ja masinakirjas.
13 l.
- 41 Sepp, Hendrik
[Metsad Tartu- ja Võrumaal.] Käsi- ja masinakirjas.
11 l.

4. Eesti majanduselu ja linnad

- 42 Sepp, Hendrik
[Hansa idakaubanduse arengust.] Käsi- ja masinakirjas.
70 l.
- 43 Sepp, Hendrik
[Eesti linnadest 19. saj. II poolel.] Käsi- ja masinakirjas.
24 l.
- 44 Sepp, Hendrik
[Linnaelu areng 19. saj ja 20. saj. algul.] Käsi- ja masinakirjas.
12 l.
- 45 Sepp, Hendrik
[Tallinn kui Eesti kaubanduskeskus.] Masinakirjas.
3 l.
- 46 Sepp, Hendrik
[Narva linn 19. saj.] Käsikirjas.
9 l.

Säiliku nr.	Kirje
47	Sepp, Hendrik [Maakaubanduslikud olud Eestis 100 aastat tagasi.] Käsikirjas. 9 l.
48	Sepp, Hendrik Lõuna-Eesti transportoludest 19. saj. II poolel. Masinakirjas. 9 l.
49	Sepp, Hendrik Viinatootmine Eesti alal 18. saj. lõpust 19. saj. 80-ndate aastateni. Käsi- ja masinakirjas. 12 l.
49a	[Sepp, Hendrik?] Statistische Beiträge zu Revals Warenverkehr und Seeschiffahrt in den Jahren 1609-1629. Masinakirjas. 18 l. Saksa k.

5. Käsitlused Eesti maakondade ja üksikute maakohtade kohta

50	Sepp, Hendrik [Tartumaa.] Masinakirjas. [1925] 7 l.
51	Sepp, Hendrik [Mulk ja Mulgimaa.] Käsi- ja masinakirjas. 21 l.
52	Sepp, Hendrik Veidi sügiseselt Halliste matkalt. Käsi- ja masinakirjas. 16 l.
53	Sepp, Hendrik [Saarde kihelkonnast.] Käsi- ja masinakirjas. 12 l.
54	Sepp, Hendrik [Matk Ristikülla.] Masinakirjas, käsikirjal. katkend. 38 l.

Säiliku nr.	Kirje
55	Sepp, Hendrik [Ristiküla.] Käsi- ja masinakirjas. 67 l.
56	Sepp, Hendrik [Ristiküla.] Käsi- ja masinakirjal. katkendid. 163 l.
57	Sepp, Hendrik [Eessõna Kolmearakse talu ajalooale.] Käsi- ja masinakirjas. 20 l.
58	Sepp, Hendrik [Kolmearakse talu ajalugu. Algupeatükk.] Käsi- ja masinakirjas. 141 l.
59	Sepp, Hendrik [Kolmearakse talu ajalugu. Järg.] Käsi- ja masinakirjas. 72 l.
60	Sepp, Hendrik [Kolmearakse talu ajalugu. Järg.] Katkendid. Käsi- ja masinakirjas. 81 l.

6. Eesti rahvas ja rahva tavad

61	Sepp, Hendrik [Eesti rahvast.] Käsikirjas. 8 l.
62	Sepp, Hendrik [Eestlase suhtumine töösse.] Käsi- ja masinakirjas. 4 l.
63	Sepp, Hendrik Talupoeg ühiskonnas. Eesti põllumehe ajalugu. Käsi- ja masinakirjas. 27 l.
64	Sepp, Hendrik [Eesti põllumehest.] Käsikirjas. 22 l.
65	Sepp, Hendrik [Eesti taluelu.] Käsi- ja masinakirjas. 22 l.

Säiliku nr.	Kirje
66	Sepp, Hendrik Kodu-Eesti rahvuse dünaamika ja psüühilise tervise alus. Masinakirjas ja korrektuurpoognad. 19 l.
67	Sepp, Hendrik [Tartu rahvastiku biostaatika.] Käsi- ja masinakirjas. 21 l. Sisaldab bibliograafiat.
68	Sepp, Hendrik Rahvastiku probleemidest Nõos, Rõngus, Rannus ja Puhjas 1860-1881. Käsi- ja masinakirjas. 15 l.
69	Sepp, Hendrik [Sündivus ja surevus Räpinas, Võnnus ja Kodaveres 1834-1881.] Käsi- ja masinakirjas. 5 l.
70	Sepp, Hendrik [Põhja-Eesti maarahvastiku kutseline jagunevus ja elamutingimused.] Masinakirjas. 18 l.
71	Sepp, Hendrik [Jaanipäeva pühitsemisest.] Käsikirjas. 9 l.
72	Sepp, Hendrik [Suvistepühade meeleolud.] Käsi- ja masinakirjas. 10 l.
73	Sepp, Hendrik [Jõulud Pärnumaa laanetalus.] Masinakirjas. 4 l.
74	Sepp, Hendrik [Territooriumi mõju soomesugu rahvaste psüühikale.] Käsi- ja masinakirjas. 70 l.
75	Sepp, Hendrik [Ingeri rahvastiku rahvuslikust ja usulisest koostisest.] Käsi- ja masinakirjas. 9 l.

Säiliku nr.	Kirje
-------------	-------

7. Retsensioonide ja artiklite käsikirjad

- 76 Sepp, Hendrik
Jakob Koidu magistr töö *Käina kihelkonna ajalugu Vene ajal kuni pärisorjuse kaotamiseni (1710-1816)* arvustus. Käsi- ja masinakirjas.
4 l.
- 77 Sepp, Hendrik
Armin Tuulse doktoritöö *Die Burgen in Estland und Lettland* arvustused.
Käsi- ja masinakirjas.
50 l.
- 77a Sepp, Hendrik
Jüri Uluotsa teose *Die Verträge der Esten mit Fremden im XIII. Jahrhundert* (Tartu, 1937) retsensioon. Masinakirjas.
1937
1 l.
- 78 Sepp, Hendrik
Olga Parise magistr töö *Johann Wilhelm Krause* arvustus. Käsi- ja masinakirjas.
8 l.
- 79 Sepp, Hendrik
[Voldemar Vaga teaduslike tööde hinnang.] Käsi- ja masinakirjas.
4 l.
- 80 Sepp, Hendrik
[Jaan Tarmu poolt magistr tööna esitatud *Tartu Jaani kiriku ehituslugu* arvustus.] Käsikirjas.
14. nov. 1941
2 l.
- 81 Sepp, Hendrik
[M. J. teose *Põllumehe nõuandja kuidas madest keige suremat kasso võib sada* (1866) arvustus]. Käsikirjas.
9 l.
- 82 Sepp, Hendrik
[Thomas Hippiuse seisukohti põlluharimise kohta.] Käsi- ja masinakirjas.
17 l.
- 83 Sepp, Hendrik
[F. G. W. von Struwe 150. sünnipäeva tähistamiseks.] Käsi- ja masinakirjas.
9 l.

Säiliku nr.	Kirje
84	Sepp, Hendrik [Wilhelm Reimanni 25. surma-aastapäevaks]. Käsi- ja masinakirjas. 11 l.
85	Sepp, Hendrik [Carl Robert Jakobsoni 60. surma-aastapäevaks.] Käsi- ja masinakirjas. 12 l.
86	Sepp, Hendrik Miks tekkis meie pidev ajakirjandus kõigepealt Lõuna-Eestis. Masinakirjas. [1937] 2 l.

8. Tartu ülikooli ajaloost

87	Sepp, Hendrik
[Tartu ülikooli ajalugu.] Käsi- ja masinakirjas, märkmed.
169 l.
88	Sepp, Hendrik
[Tartu üliõpilaskonnast.] Masinakirjas, käsikirjal. katkend.
6 l.
89	Sepp, Hendrik
[Eesti ajaloo uurimine Tartu ülikoolis 1919-1940.] Käsi- ja masinakirjas.
38 l.

9. Märkmed, katkendid käsikirjadest

90	Sepp, Hendrik
Märkmed, käsikirjal. katkendid ajaloo alalt.
29 l.
91	Sepp, Hendrik
[Talupoegade olukord Lääne-Euroopa maades ja Venemaal.] Märkmed, käsikirjal. katkendid.
32 l.
92	Sepp, Hendrik
[Eesti põllumajanduse arengust.] Märkmed, käsikirjal. katkendid.
20 l.

Säiliku nr.	Kirje
-------------	-------

IV Väljakirjutused arhiivide materjalidest

- 93 [RRA Jordrevisions handlingar] Karckhüsche Gebiete 1601, l. 197-216. Pernowische Gebiete 1601, l. 223-239. Käsikirjalised ära kirjad. 88 l.
- 94 [RRA Cameralia nr. 898. Jordrevisions handlingar Livland 1624-1625], l. 423-455. Käsikirjaline ära kiri. 63 l.
- 95 RRA Jordrevisions handlingar Lifland 1638 Riga och Pernau kretsar, l. 523-570. Käsikirjaline ära kiri . 187 l.
- 96 [RRA Revision Pernowischer cräyss 1680-1684], l. 239; 528-529; 559-560; 567-569. Käsikirjaline ära kiri. 24 l.
- 97 [LJkA nr. 39-41. [Lõuna-Eesti revisjon 1624?]] Käsikirjaline ära kiri. 63 l.
- 98 [LJkA nr. 40. Pärnumaa kaartide kirjeldus 1680-1684], l. [1]-193. Käsikirjaline ära kiri. 142 l.
- 99 [ERKA. Ljka nr. 39] Karkus Gebiets Book [1680-1684], l. 2-84. Käsikirjaline ära kiri. 68 l.
- 100 [LJkA nr. 40. ERKA.] Numereningh på Hofwen och Bönderne Öfwer Pernauske 3:St:Gebiets=Chartor [1680-1684], l. [1-51]. Käsikirjaline ära kiri. 57 l.
- 101 ERKA pakk 231/7, 232/3, 233/3, Pärnu Elisabeti khk. Surju m. rev. 1811, 1816-1833, 1834-1850. Pakk 272/3 Tori khk. Taali mõisa 1795. a. rev. Käsikirjalised ära kirjad. 139 l.
- 102 Acta des im Pernauschen Kreise... belegen Gutes Uhla de a^o 1809 ad № 47 1816, Gutes Surrie 1820. Käsikirjalised ära kirjad. 48 l.
- 103 E. Blumfeldti väljakirjutused ERKA-st jt arhiividest. Läänemaa ajaloo materjalid 17. saj. Käsikirjas. [Pärast 1941] 70 l.

Säiliku nr.	Kirje
104	E. Blumfeldti väljakirjutused arhiividest Saaremaa ja Muhumaa kohta. Käsikirjas. 186 l.
105	E. Blumfeldti väljakirjutused arhiividest. Käsikirjas. 112 l.

V Teiste isikute materjalid

- 106 Siitam, H.
1 kiri Ilmar Arensile. Käsikirjas.
7. dets. 1942. Suigu
4 l.
- 107 Liidak, K.
Talupoeg ühiskonnas. Maa, talupoeg ja kultuur. Konspekt masinakirjas.
[Pärast 1938]
25 l.
Põllumajandusliku Kutsehariduse osakonna juhataja kaaskirjaga.
- 108 Ühiskaubanduse arengulugu Eestis kuni 1918. aastani. Kava.
Masinakirjas H. Sepa märkustega.
8. mai 1942
6 l.
- 109 Rink, Evald
Tsunftiasjandus Eesti linnades keskajal. Käsikirjas.
10 l.
- 110 Leben und Wirken Karl Ernst von Baers. Masinakirjas.
8 l.
- 111 Pärnumaa kooli ajalugu. [Seminaritöö?]
[Pärast 1939]
23 l.
- 112 Paulson, Ivar
Tallinna kutsealasid 1871 – üldmajandusajaloolisel, rahvastikulisel ja rahvuslikul taustal. Proseminaritöö. Käsikirjas.
1942
10 l.

Säiliku nr.	Kirje
113	Aman, Viktor Tallinna sisse- ja väljavedu siseruumis mere kaudu 1894 ja 1912. Seminaritöö. Käsikirjas. 1943 29 l.
114	1. Schulordnung des Gymnasiums zu Pernau. I. Tohverile kuuluv trükis. 2. Wege-Charte von Livland. L. Balcki litograafia. 5 l.
115	Väljalõiked <i>Postimehes</i> ilmunud H. Sepa töödest. 29. märts-15. sept. 1943 4 l.

VI Hiljem juurde tulnud materjalid

- 116 Sepp, Hendrik
Kolmearakse talu rajamine. Masina- ja käsikirjas.
I, 84 l.
Käsikirja variandid vt s. 57-60
- 117 Sepp, Hendrik
Maarahva Ülimlaul. Katkend Hendrik Sepa avaldamata teosest
[Kolmearakse talu rajamine]. Masinakirjas.
5 l.
- 118 Sepp, Hendrik
Jõuluveste. Masinakirjas käsikirjal. parandustega.
4 l.
- 119 Sepp, Hendrik
[Eesti omariikluse ajaloost.] Kõne. Masinakirjas käsikirjal. parandustega.
[1941]
5 l.

Säiliku nr.	Kirje
-------------	-------

Sellesse inventarinimistusse on sisse kantud 114 (ükssada neliteist) säilikut.

Van. raamatukoguhoidja I. Loosme

Tartus, 25. märtsil 1971

Inventarinimistut täiendati kolme säilikutega. 49a, 77a, 115. Seega on nimistus 117 (ükssada seitseteist) säilikut.

I. Loosme

Tartus, 20. sept. 1988

Inventarinimistut täiendati säilikutega 3a ja 3b. Seega on nimistus 119 (ükssada üheksateist) säilikut.

T. Šahhovskaja

Tartus, 20. mail 1994

Selles inventarinimistus on 123 säilikut (ükssada kakskümmend kolm) säilikut numbritega 1-119, 3a, 3b, 49a ja 77a.

T. Šahhovskaja

Tartus, 15. jaan. 2007

Selles inventarinimistus on 14 lehte + sissejuhatus 1 ja sisukord 1 lehel.

Tartus, 15. jaan. 2007

Osakonna juhataja